

Forfatter: Kidde, Harald

Titel: Udrag fra Jærnet

Citation: Kidde, Harald: "Jærnet", i Kidde, Harald: *Jærnet*, udg. af Knud Bjarne Gjesing ; Thomas Riis , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, isamarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1990, s. 340. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kidde04ny-shoot-idm140608064698992/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Jærnet

get ham hjem i Järnbarland – se ham, med Manken kastet tilbage og skummende Bæger, drikke Festens Skål med tykke Lagmand Mårten Crällius, hans Hverdages Arveførende, »Magtens Tyr«!

Og Crällii fede Hånd klappede det grønne Bånd, der har Luten omkring Farbroders Hals, og Farbroder legede med Vasarduen på Crällii Bringe!

Mens Anselms Åndsbroder, Conrektor Fingal Juringius fra Karlstad, sad smilende mellem »Hafre-Petter«, Kornpugeten på Rud, og »Fläckfota«, Smør-Baronen på Sällboda.

Og dér – Bjærgrådinde Euphrosyne van Harmst, geboren Dahelstein, den langlivede og langlokkede Hamburgerinde, der bates til Dåben af selve »der grosse Messias-Sånger«, og som, med samt sine Tønder Guld, hjemførtes til »Bjærget« at konsolidere og formere det van Harmst'ske Familiebrug. Og som nu på Solfots, i Røgen fra de nye 22 Alens Højovne og i Braget fra de nye Lancashire-Smedjer, lærte sin Son, Adrian, Slægtens Sidste, at brodere Viol- og Rosenkranse på Sofapuder og sylte Potpourri i kinesiske Krukker, mens hun læste højt for ham af Høltys »Gedichte« og Millers »Siegwart«, en Klosterroman . . . Se hende, høj som en Humlestage, i Proptrækker-Krøller og Gudinde-Gevandt, søsterligt søbe Maltbær-Likøren med »Flitzan«, den 300-pundige Værtinde fra Primurerlogen i Karlstad, Fru Flitz – af hvis Moderbarm alle Knægte døde deres Huld og Humør til på alle Värmlands Landeveje at udbrede det glade Evangelium: at Mærkens Uljer ej havde nødigt at spinde og Humlens Fugle ej at sanke i Lade på det »Bjærge«, som Gravenes Døde havde smeddet i Panser og Plade, og Grubernes Trælle fyldte med Mundgod!

O ja, dér komplementerede Jærnets nye Profet, Bjærgmester v. Schéele, og dets gamle, Bjærgråd van Harmst, hinanden til dette Resultat – på Målets Dag forglemmende al smålig Strid om Midlet!

Og som Svinet, Luxus-Dyret blandt madnyttige Retter, tronede Bas-Fre'rik mellem Ingeniørerne for den nye Persbergs railway og den nye Kristinehamn Sotrafik, Major Claës Adelsköld og Major Olivecrona . . .

Og Sancta Lucias Krone skinnede over alle, over Gudmoders Pande som over Fornægteren, Olofs Varulvebryn – ja, spejledes i Peiter Pitters sorte Briller, i det Dødes Nat! Inden for hendes Lysring sad de alle, Værdige som Uværdige, ja Villige som Uvillige!

Hvor hen han vendte sine Øjne gennem Salens Damp af Sved og